

कृषी उन्नती योजना-राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांचा सन २०१७-१८ चा अखर्चित ₹ १३८६.२२५ लाख निधी पुनर्जिवित करून सन २०१८-१९ मध्ये अभियानांतर्गत सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी विनियोगात आणण्यास मान्यता प्रदान करणे.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : असुअ-२०१८/प्र.क्र.७०/४-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : ०७ फेब्रुवारी, २०१९

संदर्भ:-

१. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. ०४१८/प्र.क्र.१५५/१४-अ, दि.२७/०४/२०१८.
२. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३ दि. ०२/०४/२०१८.
३. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण/२०१७-प्र.क्र.३१/१७-अ, दि. १९/०४/२०१७.
४. कृषी, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र No.CPS २-१६/2017 NFSM, दि. ०२/०५/२०१८
५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. असुअ-१०१८/प्र.क्र.४६/४-अ, दि.०९/०५/२०१८.
६. कृषी, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र No.20-27/2017-NFSM(CA-V), दि.१६/०५/२०१८.
७. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआ/वि.प्र.१/रासअसु/निवि१८१९/२२६/१८, दि.३१/०५/२०१८.
८. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. असुअ-१०१८/प्र.क्र.६९/४-अ, दि.०४/०६/२०१८.

प्रस्तावना:-

पिकांच्या उत्पादन व उत्पादकतेत वाढ करणे, शेत जमिनीची सुपीकता व उत्पादकता वाढविणे, रोजगारांची संधी निर्माण करणे व शेतक-यांच्या उत्पादनात वाढ करणे ही राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत प्रमुख उद्दीष्ट आहेत.

सन २०१८-१९ करीता केंद्र शासनाने संदर्भांकित दि.०१/५/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये महाराष्ट्राकरिता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांसाठी (भात, गहू, कडधान्य व पौष्टिक तृणधान्ये) ₹ २३९८९.६८५ लाख निधीचा (केंद्र हिस्सा ₹ १४३९३.८११ लाख + राज्य हिस्सा ₹ ९५९५.८७४ लाख) कृती आराखडा मंजूर केला आहे व त्यास शासनाने संदर्भांकित दिनांक ०९/०५/२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेली आहे.

सन २०१७-१८ मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांसाठी प्राप्त केंद्र हिश्याच्या निधीपैकी राज्य शासनाकडे अखर्चित असलेला ₹ २२०६.७११ लाख निधी सन २०१८-१९ मध्ये विनियोगात आणण्यासाठी केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि. १६ मे, २०१८ च्या पत्रान्वये अंतरिम उपयोगीता प्रमाणपत्राच्या आधारे पुनर्जिवित करून दिला आहे. सदर निधीचा व समरूप राज्य हिश्याच्या निधीचा तपशिल पुढीलप्रमाणे-

(₹ लाखात)

अ.क्र.	प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा (६०%)	राज्य हिस्सा (४०%)	एकूण अखर्चित निधी
१	सर्वसाधारण	८३१.७३५	५५४.४९०	१३८६.२२५
२	अनुसूचित जाती	७३५.६४८	४९०.४३२	१२२६.०८
३	अनुसूचित जमाती	६३९.३२९	४२६.२१९	१०६५.५४८
एकूण		२२०६.७१२	१४७१.१४१	३६७७.८५३

सदर अखर्चित ₹ ३६७७.८५३ लाख निधीपैकी सर्वसाधारण प्रवर्गाच्या ₹ १३८६.२२५ लाख अखर्चित निधीच्या विनियोगास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. सर्वसाधारण प्रवर्गाच्या अखर्चित निधीपैकी ₹ १२७०.३०९ लाख निधी (केंद्र ₹ ७५३.५५२ लाख + राज्य ₹ ५१६.७५७ लाख) अभियानाच्या PFMS संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक आहे आणि केंद्र हिश्याचा ₹ ७८.१८३ लाख निधी शासनस्तरावर उपलब्ध आहे. सबब, सर्वसाधारण प्रवर्गाच्या अखर्चित ₹ १३८८.४९२ लाख निधीचा विनियोग करण्यास मान्यता देणे तसेच, सदर अखर्चित निधीपैकी शासन स्तरावर उपलब्ध असलेल्या केंद्र हिश्याच्या ₹ ७८.१८३ लाख निधीचे व राज्य हिश्याच्या उर्वरित ₹ ३७.७३३ लाख निधीचे वितरण करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय -

१. सन २०१७-१८ मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांसाठी सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता प्राप्त केंद्र हिश्याच्या निधीपैकी अखर्चित असलेला केंद्र हिश्याचा ₹ ८३१.७३५ लाख व त्या समरूप राज्य हिश्याचा ₹ ५५४.४९० लाख असा एकूण ₹ १३८६.२२५ लाख निधी (रुपये तेरा कोटी शहाऐंशी लाख बावीस हजार पाचशे फक्त) पुनर्जिवित करून सन २०१८-१९ मध्ये सदर अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी विनियोगात आणण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
२. परिच्छेद क्र.१ अन्वये पुनर्जिवित केलेल्या ₹ १३८६.२२५ लाख निधीपैकी केंद्र हिश्याचा ₹ ७५३.५५२ लाख व राज्य हिश्याचा ₹ ५१६.७५७ लाख निधी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानाच्या PFMS संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक असून तो सन २०१८-१९ मध्ये विनियोगात आणावा.
३. परिच्छेद क्र.१ अन्वये पुनर्जिवित केलेल्या ₹ १३८६.२२५ लाख निधीपैकी केंद्र हिश्याचा ₹ ७८.१८३ लाख निधी (रुपये अठ्ठ्यात्तर लाख अठरा हजार तीनशे फक्त) व राज्य हिश्याचा ₹ ३७.७३३ लाख निधी (रुपये सदोतीस लाख त्र्याहत्तर हजार तीनशे फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पित वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत असून तो सन २०१८-१९ मध्ये पुढील लेखाशिर्षांतर्गत अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा
मागणी क्रमांक डी-३ २४०१- पीक संवर्धन (००) (१०२) अन्नधान्य पिके (००) (२५) कृषी उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके (केंद्र हिस्सा ६०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ ४६१४) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक डी-३ २४०१- पीक संवर्धन (००) (१०२) अन्नधान्य पिके (००) (३३) कृषी उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके (राज्य हिस्सा ४०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ A२३४) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य

४. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत (अन्नधान्य पिके) करीता उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या केंद्र व राज्य हिस्साच्या ₹ १३८६.२२५ लाख रक्कमेचे जिल्हा निहाय/ कार्यालय निहाय वाटप करण्याकरीता संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांना प्राधिकृत करण्यात येत असून अभियानांतर्गत वितरीत निधी PFMS प्रणालीद्वारे खर्ची टाकावा.

५. सदर निधी खर्च करताना संदर्भाधीन अ.क्र.५ येथील दि. ९ मे, २०१८ च्या शासन निर्णयातील अटी, शर्ती व कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
६. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१६/२०१९/व्यय-१, दिनांक २९/०१/२०१९ अन्वये दिलेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१९०२०७१२२३५७९५०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकांत आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- २) मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- ३) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, विधानमंडळ, मुंबई.
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई.
- ५) सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती)
- ७) संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ८) सर्व जिल्हाधिकारी,
- ९) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- १०) सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी
- ११) सर्व कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १२) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १३) सर्व मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर, अकोला.
- १५) सह संचालक लेखा व कोषागरे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई
- १६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १ / २, मुंबई / नागपूर
- १७) महालेखाकार (स्थानीय निकाय लेखापरिक्षा व लेखा), प्रतिष्ठा भवन, १०१ महर्षी कवे मार्ग, मुंबई-४०० ०२०
- १८) नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३१ / कार्यासन - १४४४), मंत्रालय, मुंबई - ३२
- १९) वित्त विभाग (व्यय-१) / अर्थसंकल्प - १३
- २०) निवडनस्ती (कार्यासन-४अ).